

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia decima sexta Pro Meditatione decima sexta De Christo in horto Gethsemani sudante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

Historia decima sexta

*Pro decima sexta Meditatione.*De Christo in Horto Gethsemani
sudante.

VEhementer miror, quòd militum & satellitum turmæ ausæ fuerint manus violentas in Christum injicere, eumque capere, postquam stupendo prodigio in eodem horto Gethsemani tribus non amplius syllabis prolatis: *Ego sum*, eos resupinavit, & in terram prostravit omnes. Fierine potuit, ut insana illa lictorum colluvies, quæ unico halitu displosa, & terræ allisa est, animos resumeret, & tanto furore Christum invaderet, quin justo terrore absterrentur, ne tot fulmina ex Christi ore prorumperent ipsos absumptura, quot verba.

S. Leo ex hac satellitum dejectione argumentum sumit, quid effectura sit in extremo judicii die Divina omnipotens, & ad justum furorem concitata Christi Majestas in tribunali justitiæ sublimis: *Quid poterit Majestas Christi judicatura, si hoc potuit humilitas judicanda?* Debuerat fax, & grex ille lictorum se post tale prodigium ad pedes Christi demittere, illum pro omnipotente Deo agnoscere

fcere

scere, & adorare; & quidem pro tali, qui de seipso promulgabat, se Judicem futurum omnium hominum, & totius Universi.

Longè alium se exhibuit Gentilis Princeps cum tota sua aula in eventu huic non multum absimili, quem recenset Pater Franciscus Sacchinus Parte 5. Historiæ Societatis Jesu tomo 1. Lib. 2. & ex ipso Carolus Gregorius Rosignoli in Admirandis Sanctorum Parte 4. Admirando quadragesimo secundo.

Præcipuus inter Peruani Regni Principes ex suis aulicis intellexerat ingentes & admirandas victorias, quas Hispani sæpè cum exiguo suorum numerò referebant de suis hostibus, numerò & viribus longè superioribus, unice adscribi illorum Deo, cujus imaginem, vexillis & labaris insculptam suis militibus in acie præferabant: ingens in eo exarsit desiderium cognoscendi hunc Deum, & videnti aliquam illius imaginem, vel simulacrum. Quoties de nova aliqua ab Hispanis sub hoc signo obtenta victoria nuntius afferebatur, toties ferventius exardescibat hoc desiderium; promittebaturque liberale præmium illi, qui tale quid sibi allaturus esset.

Miles Indus, sacro Baptismate ablutus, & Christo adscriptus, Cusci, per Metropolitim illius Regni iter habebat, atque hospi-

hospitio à notis & amicis exceptus, merces varias, & in regione illa raras, nunquam visas, plerasque vitreas, & ferreas, ipsis omni auro pretiosiores ex pera sua depromere, & hospitibus, aliisque curiositate allectis ostendere cœpit. Inter has raritates, præcipua, quam Barbari illi præ aliis omnibus æstimabant, & admirabantur, erat Christi è cruce penduli, spinis coronati & spiritum exhalantis effigies, tam eleganter & affabrè elaborata, ut omnes venulæ, costæ, ossa, muscoli, nervi, & juncturæ humani corporis, oculi etiam in morte natantes, ac ultimis lachrymulis guttatim deciduis manantes, & ipse supremus quasi anhelitus adhuc spirantis, & expirantis Dei-hominis videri, explorari, & clarè distingui potuerint. Indus Christianus interrogatus, quem effigies tam artificiosè, & ad stuporem, utique peregrino scalpro efformata referret? Hæc, dixit, imago est Dei, quem Christiani colunt, & ego pariter cum illis adoro; DEI Exercituum, qui tam prodigiosarum victoriarum ubique notarum author, Dux & Patrator est, exigua suorum sequacium manu ingentes hostium copias, integros exercitus fugando, fundendo, & ad internecionem delendo.

Fama novitatis brevè totam urbem pervagata non tantùm plurimos excivit
ad

ad hanc spectandam, sed mox in aulam ad ipsum Principem penetravit; hic sine mora missò Effedò cum suis Ephebis, ad se ex hospicio adduci iussit militem Christianum cum imagine sui DEI. Ille interim magnificè excepturus hospitem, in Regia sua aula expectavit, trecentis stipatus aulicis, & multò pluribus militibus prætorianis, & corporis custodibus: ubi is comparuit, Princeps in medium progressus, benevolè exceptum interrogavit, ubi asservaret Deum illum Christianorum, qui suam Metropolim rumoribus variis implèssent: promptè respondet Indus Christianus, & Crucifixi effigiem, quam sub veste tectam, pectori appressam servabat, in altum erecta manu ostentans, In hac cruce ait, in hac figura humana nostris objicitur oculis ille Deus, & simul homo, qui tot victorias, tot triumphos concedit suis militibus: non vos offendat, nec vobis scandalo sit, quòd eum cernatis in cruce expirantem, & morientem; hæc enim pati voluit ultrò nostri & nostræ salutis amore, tertia autem die virtute propriâ resuscitatus mortem ipsam superavit, & gloriosus victor triumphavit; subinde viros omni sapientia & virtute supernaturaliter instructos in omnem terram totumque mundum misit, qui suas glorias, suam potentiam, & doctrinam omnibus hominibus

minibus nuntiarent, & ad sui sequelam sub sua signa invitarent; quòd his me, quoque annumerare dignatus sit, summo mihi duco honori, & inter summas gratias numero.

Princeps manu arreptam Crucifixi effigiem diu, & attentè contemplatus, hæc ait, non DEI alicujus, sed hominis patibularii, latronis ob sua scelera ad hanc infamem mortem condemnati, imago est: & tu eò audaciæ progredieris, ut me decipere, & inducere velis ad adorandum, & Diis annumerandum, imò omnibus præferendum è furca pendulum deceptorem, & sycophantam. Apage cum hoc tuo Deo, in quo nihil Divinitatis, vix aliquid humanitatis, & plurimum pravitatis agnosco: hæc elocutus Barbarus, in faciem Crucifixi cum amaro contemptu expuit, eumque cum indignatione Christiano militi restituit. Sannas & insanias sui Principis æmulati aulici, certatim probris, ludibriis, contumeliosis manuum complosionibus, & irrisionibus, deridiculum, ut ajebant, Christianorum Deum persecuti sunt.

Non tamen animis cecidit generosus Neophytus: sed sublatâ in altum Cruce: Videbitis, inquit, vos sacrilegi contemptores, & derisores, carne vestiti Dei, vos læsæ Majestatis, & quidem Divinæ, iteratò rei experiemini paulò post potentem

tem

tem ejus dexteram vindicatricem: ulciscetur certò injurias sibi illatas; nec diu tardabit.

Præfagus fuit Neophytus. Crucifixi effigies stupendò prodigiò in omnium oculis suum in pectus inclinatum caput erigit, torvis, & minacibus oculis Principem, omnesque in aula collectos contuens, ita terruit, ut omnes exanimes, pallidi, exsangues, & mortuis quàm vivis similiore in terram conciderint, longè acerbiorè modo, quàm quo in horto Gethsemani suos hostes prostraverat; nam jacuerunt ita exanimes per tres integras horas.

Interea Rumor increbuit per totam urbem, exterum illum Christianum esse magum, & suis veneficiis, ad quæ conficienda pro instrumento uteretur certà Cruce, occidisse ipsum Principem cum omnibus suis aulicis, ac militibus Prætorianis, qui ipsum stipabant; ita ut Neophytus non immeritò sibi, & vitæ suæ inciperet timere. Ut hoc periculum à suo capite amoveret, ad Crucifixi effigiem in genua provolutus, ardentissimè Deum rogat, ut hac vindicta contentus placari se sineret, enormem errorem non committentium malitiæ, sed ignorantie imputans: ignosceret ergo illis, & vivificaret, quos mortificaverat: Ad has preces sibi, & sensibus restituti Barbari, & terra

terra se crexerunt incolumes: Princeps
dedoctus suum errorem, altâ voce ex-
clamavit: Magnus & potens est DEUS
Christianorum: Promulgari publicè jus-
sit sub pœna capitis, ne quis auderet
contemnere, scommate, ludibrio, aut
minimâ irreverentia, ne dicam vilipen-
sione aut contemptu impetere, aut affi-
cere Deum Christianorum, jurans per
suum sceptrum, se impostero ipsi man-
surum arctè foederatum, conjunctissimum,
& acerrimam de illo sumpturum vindi-
ctam, qui ipsum ausus fuerit contemne-
re, aut ipsius honorem vel minimùm
lædere.

Imperavit dein mox construi decentis-
simum, qui haberi potuit in aula sua,
locum instar Sacelli Regii, eumque Ro-
gio cultu splendidissimè exornari, in quo
Thaumaturga Christi effigies collocaretur,
& ab omnibus adoraretur. Cum
autem ignoraret cæremonias, & ritus,
quibus Deus hic adorandus esset, & à
Christianis coli, ac adorari soleret, Neo-
phytum consuluit, qui nuperrimè con-
versus, & aquis lustralibus Baptismi ab-
lutus, ipsemet adhuc in his non satis in-
structus, alios ritè instruere non scivit,
id solùm Principi retulit, Cusci inveniri
certos viros ex longinquis ac remotis
regionibus, ex alio orbe advectos, qui
ad Legem Christianam omnibus promul-
(L) gandam

gandam, vita & sanguine confirmandam advenissent; hos interrogari, vel accersiri posse, qui ipsum, totumque eius Regnum de his plenè instruere, & docere possent. Princeps nihil ardentius & vehementius optabat, quàm ut in sacris Fidei nostræ mysteriis ocyus instrueretur; itaque decrevit se cum filiolo sex annos nato sub alieno habitu, ne dignosceretur, itineri committere, tribus solis ex suorum aulicorum fidentissimis in viæ comites adscitis, Duce Neophyto, ratus, facilius & plenius se in omnibus edocendum, & instruendum præsentem verbis, quàm absentem, & procul distitum per litteras. Cum feliciter appulsi adivère illius Collegii Societatis Jesu Rectorem; Princeps efficitim rogabat, duos sibi ex suis Patribus viros prudentes concedi, quos secum duceret in suam ditionem, ut se, & suos subditos omnes in Christiana lege, fide, & ritibus instruerent; omnes enim non solum pronos & promptos, sed cupidissimos esse suscipiendi cum sacro baptisimate Religionem Catholicam, prodigiò in sua aula patratò, & ubique divulgatò permotos.

Rektor, quò minùs falcem in messem jam albam, & maturam, uti avidissimè optabat, mitteret, prohibebatur paucitate Operariorum, & defectu licentiæ, necessa-

necessario à Patre Provinciali, tunc Balthasare Pegna petendæ, & obtinendæ; non poterat autem responsum citius expectari ob locorum vastam intercapedinem, quàm intra spatium duorum mensium; hinc Princeps, se tamdiu à suis, & sua ditione sine periculo suscitandi forsitan tumultûs, & plurium aliorum ex sua absentia oriturorum malorum abesse non posse advertens, instar pignoris suum sexennem filiolum interim Christianis sacris imbuendum, & Baptismo ablendum Patrum curæ, & instructioni commisit, ac reliquit, spondens, se post bimestre elapsum, certò hic denuo adfuturum. Stetit promissis; statò, & promisso tempore adfuit; ubi autem audivit, Provinciale ad paucitatem Operariorum in vastissimis illis regionibus jam non posse obsequi, utut optaret unicè, justis & piis desideriis, obsecuturum verò promptè, ubi majorem horum copiam Europa submisisset, statuit ibi apud Patres hæere, & sui locò parvulum filium jam sacro fonte ablutum, Ecclesiæ adscriptum, & optimè in lege Christiana instructum, & ætatem capacitate, & prudentiâ superantem remittere domum, spe fretus firmissimâ, Deum justæ causæ adfuturum, & subditos præsentè in Regno filio in obedientia & pace conservaturum.

Plurimum profuit hæc mora ibi tracta
(L 2) optimo,

optimo, & zeloso Principi; nam plene instructus in mysteriis & dogmatibus nostræ Religionis, solenniter salutiferis Baptismi undis ablutus, Christo regeneratus fuit: pauci post susceptum Baptismum abiêre dies, cum gravi morbo correptus, lustrico fonte expiatam, & penitus emaculatam animam inter pias adhortationes & preces assistentium Patrum cœlo transmissit, Divinæ voluntati atque arbitrio se totum, suos, suâque omnia permittens, ac resignans, plenus solatio, quod augebat spes indubitata dulcissimis fructibus amaræ Christi crucifixi passionis mox fruendi, & illum à facie ad faciem videndi, laudandi, adorandi, & amandi gloriosum in cœlis, quem in terris adhuc non satis agnitum, cruci suffixum, tam ignominiosè contempserat.

Id mihi hæc pensulatiùs examinanti, non levem incutit timorem. Turmæ satellitum & militum in horto Gethsemani, quamvis prodigiôsâ vî in terram à Christo prostratæ, perseverant in sua iniquitate: Princeps hic pariter à Christo miraculosè terræ afflictus, sine mora saniora capessit consilia, & convertitur. Illæ complura jam priùs viderant prodigia à Christo patrata, & paulò antè recentissimum, quo abscissam Malcho auriculam restituerat sanam & integram: Princeps nullum unquam viderat præter illud,

illud, quod consternatus, & prodigiose in
terram prostratus, in seipso senserat, nec
unquam annuntiari audiverat Redempto-
ris Divinitatem, quàm illa primùm die à
Neophyto Indo. Quæ causa igitur subest,
quòd illæ non convertantur, sed magis
pervertantur; & Princeps tam facilè ac
promptè convertatur? Hæc diversitas non
gratiæ, sed voluntatis humanæ defectui
est adscribenda: illi enim, qui gratiæ
cooperantur, salvantur; qui huic coope-
rari negligunt, damnantur. Christus
passus, & mortuus est pro omnibus, ab
ipso capite nostro in nos sua membra de-
scendit influxus gratiæ. Nullus conque-
ratur, sibi defuisse gratiam, cujus ope
potuisset salvari, sed doleat solùm, quòd
ipse defuerit gratiæ ex corde & vulneri-
bus Christi in omnes ubertim proma-
nanti.

Historia decima septima.

Pro Meditatione decima septima.

De Passione Christi.

IN confirmationem illorum, quæ in prio-
ri Historia fuerunt dicta, subjungo
duos eventus, priori non dissimiles; pri-
mum ex his recenset Guilielmus Waël
in suo libro, quem nominat *Coronam*
Christi vulnerum, ad vulnus sinistra ma-

(L 3)

nus.